

# Rapport 2025:5

”Samverkan för bästa skola” i förskolor med stora utmaningar

Maria Olsson & Maria Fredriksson

# ”Samverkan för bästa skola” i förskolor med stora utmaningar

Slutrapport 2025

## Innehåll

|                                                                 |   |
|-----------------------------------------------------------------|---|
| 1. Projektsammanfattning .....                                  | 2 |
| 2. Projektets genomförande .....                                | 2 |
| 2.1. Bakgrund och problematik .....                             | 2 |
| 2.2. Syfte och frågeställningar .....                           | 4 |
| 2.3. Teoretisk utgångspunkt .....                               | 4 |
| 2.4. Design; urval och metod .....                              | 4 |
| 2.5. Forskningsetiska överväganden .....                        | 4 |
| 3. Projektets viktigaste resultat och diskussion .....          | 5 |
| 3.1. Resultat .....                                             | 5 |
| 3.2. Diskussion .....                                           | 7 |
| 4. Slutsatser och bidrag .....                                  | 7 |
| 4.1. Lärdomar om skolverksamheter med stora utmaningar .....    | 7 |
| 4.2. Bidraget till forskningsfältet och fortsatt forskning..... | 8 |
| 5. Referenser.....                                              | 9 |

## 1. Projektsammanfattning

Denna rapport presenterar ett forskningsprojekt där vi har undersökt hur rektorer, förskollärare och barnskötare i fyra förskolor med stora utmaningar skapat mening om och iscensatt förbättringsinitiativet *Samverkan för bästa skola* (SBS). SBS riktar sig till förskolor med svåra förutsättningar och syftar till ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Projektet har genomförts under 2024–2025 och bygger vidare på en tidigare studie.

Satsningens inledning kännetecknas av en tydlig styrning från Skolverket, med fokus på att identifiera brister i de aktuella förskolorna. Det lokala inflytandet framstår som begränsat, och barnskötare hade initialt en passiv roll. Under de två följande åren verkar dock satsningen ha anpassats till den lokala kontexten. Deltagarna beskrev hur de utövade ett större inflytande över vilka områden som skulle prioriteras, med fokus på barns språkutveckling. Barnskötarna involverades i högre grad, vilket tycks ha bidragit till förbättrad kontinuitet i arbetet.

En central framgångsfaktor tycks vara att arbetslag utvecklade en gemensam förståelse om verksamheten och använde befintliga mötesstrukturer för reflektion och planering. Rektorer och förskollärare med särskilt uppdrag verkar ha fungerat som nyckelpersoner för att driva processen framåt. Dock framstår ledarskapet som personbundet, vilket kan skapa sårbarhet vid personalomsättning. Bland de största utmaningarna identifieras ett glapp mellan förskolans och kommunens nivåer, vilket riskerar att insatser inte sprids inom organisationen.

Även om förbättringssatsningar är lovvärda, vill vi lyfta frågan om nationella initiativ riskerar att lägga ett oproportionerligt stort ansvar på enskilda lokala aktörer. I så fall kan övergripande politiska och ekonomiska frågor med betydelse för barn i socio-ekonomiskt utsatta områden hamna i skymundan.

Projektet bidrar till fördjupad förståelse av hur en nationell satsning iscensätts lokalt och visar på vikten av delaktighet för samtliga yrkesgrupper för hållbara förbättringar. Fortsatt forskning behövs om barnskötares roller inom förbättringsinsatser.

## 2. Projektets genomförande

### 2.1. Bakgrund och problematik

I detta forskningsprojekt undersöker vi hur rektorer, förskollärare och barnskötare i förskolor med stora utmaningar skapar mening om och iscensätter förbättringsinitiativet *Samverkan för bästa skola* (SBS), i syfte att utveckla den förskolepedagogiska verksamheten. SBS är en riktad treårig satsning från Skolverket som vänder sig till förskolor med ”svåra förutsättningar” och skolor med ”låga kunskapsresultat” (U2019/03786/S). Satsningen syftar till att bidra till ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Förbättringsarbetet utgår från en kartläggning av respektive förskolas eller skolas problem, deras orsaker samt mål för verksamheten (Skolverket, 2023). Arbetet genomförs med stöd från personal vid Skolverket och lärosäten och leds lokalt av rektor samt, i vårt fall, utvalda förskollärare.

Vårt forskningsprojekt genomfördes under 2024 och början av 2025. Det involverade fyra förskolor i en kommun vilka hade deltagit i SBS. Projektet bygger vidare på en tidigare studie (2021/2022), där vi undersökte den inledande fasen av satsningen utifrån förskollärares och rektorers perspektiv (Olsson & Fredriksson, 2024). Under denna fas genomförde rektorer, utvalda förskollärare och representanter från Skolverket kartläggningen av de aktuella förskoleverksamheterna samt formulerade åtgärdsplaner. I den tidigare studien blev verksamheternas stora utmaningar tydliga:

Vi har barn med extremt stora behov. Vi har extremt tufft sammanhang och vi ligger i väldigt tufft område. /.../ Vi har en målgrupp som har det tufft liksom, som kräver väldigt mycket i arbetet för att vi ska kunna nå upp till det som vi önskar” (Olsson & Fredriksson, 2024, s. 145).

Trots att svåra förutsättningar är en grund för förskolornas involvering i SBS (U2019/03786/S), tycks dessa förutsättningar ha förbisetts under den inledande fasen. Studien visar på en tydlig styrning uppifrån från Skolverket med fokus på identifiering av brister i verksamheten och ett begränsat inflytande från de lokala professionella aktörerna. Vidare visar resultaten att insatserna initialt främst riktades mot förskollärare, utöver rektorerna. Förskollärarna förväntades vara handledare för barnskötarna, den personalgrupp som i allra högsta grad är involverade i förskolans verksamhet, och därmed mellanhand för insatserna. Samtidigt ansåg både förskollärarna och rektorerna att tiden var knapp för pedagogiska samtal och reflektion.

Gällande SBS i förskolan är forskningen ännu mycket sparsam, men generellt sett visar tidigare studier på svårigheter i att genomföra nationella, storskaliga satsningar (t.ex. Hopkins et al., 2014). Exempelvis har tidigare satsningar tenderat att negligera skolors lokala omständigheter, något som missgynnat utveckling av verksamheten (Håkansson & Sundberg, 2016). Senare studier visar dock att möjligheter till utveckling har skapats genom att sådana omständigheter har beaktats och genom samverkan med externa professionella aktörer (Glaés-Coutts & Nilsson, 2021). Samtidigt belyser forskning fortsatta svårigheter i att just ta hänsyn till skolors lokala förutsättningar (Kronqvist Håård, 2024).

Förutom att forskning om SBS i förskolan är begränsad ser vi även andra skäl till att vårt forskningsprojekt är viktigt. Förskolan har under senare år förändrats i flera avseenden. I likhet med skolan ställs ökade krav på måluppfyllelse och därigenom riskerar förskolans helhetssyn på lek, lärande och omsorg att förbises (Cameron & Boyles, 2022). Vidare har ansvaret för förskoleverksamheten förflyttats från att vara hela arbetslagets, bestående av olika professioner, till att tydligare ligga på individuella förskollärare (Skolverket, 2018). Genom olika förväntningar och förutsättningar kan förskolans olika yrkesgrupper involveras på skilda sätt i insatser som syftar till förskolutveckling. Dessa exemplifierade förändringar reser frågor om hur förskolans professionella skapar mening om och iscensätter en förbättringssatsning som SBS, vars intentioner har formulerats på nationell nivå. Som vi inledningsvis nämnt bygger vårt projekt vidare på en tidigare studie, men i det här projektet har vi, förutom rektorer och förskollärare, även involverat barnskötare.

## 2.2. Syfte och frågeställningar

Syftet för projektet är att bidra med fördjupad förståelse av hur olika professioner inom förskolan skapar mening om och iscensätter satsningen för att utveckla den förskolepedagogiska verksamheten inbegripet dess kompensatoriska uppdrag för barn i socio-ekonomiskt svaga områden. Vi besvarar följande forskningsfrågor:

- Hur iscensätts satsningen i den konkreta, vardagliga förskolepraktiken, enligt förskollärare, barnskötare och rektorer?
- Hur framträder möjligheter och svårigheter för att utveckla verksamheten i relation till dess omgivande villkor och förutsättningar?

## 2.3. Teoretisk utgångspunkt

Vi har använt Billigs (1991) begrepp ideologiska dilemman som förståelseram för att tolka och analysera våra resultat. Ideologiska dilemman är, enligt Billig, övergripande och återkommande dilemman i samhället, däribland utbildningssammanhang. Sådana dilemman inbegriper exempelvis olika logiker för hur utbildning kan och bör styras.

## 2.4. Design; urval och metod

I den tidigare studie som detta projekt bygger vidare på, genomförde vi intervjuer med tre rektorer och tjugotre förskollärare från fyra förskolor. Dessa deltagare ingick tillsammans med lärosätesrepresentanter i arbetsgrupper som bildats efter SBS:s inledande kartläggningsfas. Vår avsikt var att fortsatt involvera de tidigare deltagarna samt ytterligare tio barnskötare från de olika förskolorna, som arbetat under hela perioden för satsningen. Det visade sig dock vara en utmaning att engagera deltagare, och därmed involverade vi även personal från en ytterligare förskola som hade ingått i SBS. Dessa deltagare hade alltså inte ingått i vår tidigare undersökning.

I detta projekt har vi genomfört intervjuer med tre rektorer, nio förskollärare och nio barnskötare vid fyra förskolor. Intervjuerna genomfördes efter att den treåriga satsningen hade avslutats. De genomförda intervjuerna var öppna till sin karaktär, vilket gjorde det möjligt för deltagarna att utförligt berätta om sina erfarenheter av och uppfattningar om satsningen.

I analysen har vi urskilt mönster och teman rörande hur satsningen har iscensatts av förskolepersonalen samt möjligheter och svårigheter för verksamhetsutveckling (se t.ex. Graneheim & Lundman, 2003).

## 2.5. Forskningsetiska överväganden

Vi har följt Vetenskapsrådets (2017, 2024) forskningsetiska krav på information, samtycke, konfidentialitet och nyttjande. Deltagarna har informerats både skriftligt och muntligt om projektet. De har gett skriftligt samtycke till att bli intervjuade och har haft möjlighet att avbryta intervjun eller att avstå från att besvara frågor. Vi har avidentifierat deltagarna och inga känsliga personuppgifter har hanterats. Eftersom SBS involverar både lärosäten och forskare har vi tydliggjort att vår roll var som "utomstående" forskare, och att vi inte hade varit involverade i genomförandet av insatserna.

### 3. Projektets viktigaste resultat och diskussion

#### 3.1. Resultat

Vi redovisar resultaten i de följande avsnitten: *Hur satsningen iscensattes* samt *Möjligheter och utmaningar för utveckling av verksamheten*.

##### *Hur satsningen iscensattes*

Den tydliga styrningen uppifrån från Skolverket och bristen på inflytande underifrån från förskolepraktiken som framkom under den inledande fasen av SBS (Olsson & Fredriksson, 2024), verkar ha förskjutits under de efterföljande två åren. Av intervjuerna att döma har satsningen anpassats till den lokala verksamhetens behov och pågående arbete. Deltagarna anser att de har utövat inflytande över vilka insatser som genomförts och för hur de skulle genomföras:

Ja, att jobba mer ihop så att barnen skulle få möta, jag ska inte säga liknande, men att vi skulle hålla ihop som en enhet och att det skulle kännas att vi gick framåt tillsammans. Att det inte var som enstaka personer som gjorde vissa saker åt olika håll. Utan vi tillsammans jobbar och utvecklas (förskollärare).

Exempelvis uttryckte deltagare hur tid, systematik och allas engagemang i SBS har hjälpt till att skapa just en samsyn i kollegiet. Därigenom verkar möjligheter ha skapats för att utveckla verksamheten:

Vi jobbade fram en samsyn. Vi jobbade med systematik liksom långsamt. Vi processade, vi pratade och vi var i det här (förskollärare).

I samband med att insatser skulle genomföras på förskolorna gav representanter från ett lärosäte stöd till personalen. Det var förskollärare och rektorer som deltog i träffarna med lärosätesrepresentanterna. Barnskötarna, å sin sida, fick information i efterhand av exempelvis den förskollärare de arbetade med. Under intervjuerna uttrycker barnskötare att de i satsningens inledning önskat en högre grad av delaktighet, vilket också hörsammades av rektor:

Och det har varit också bättre när vi liksom mera nu att alla... Jag vet inte om det var att vi tappade alla, för nu var det ju sådana förskollärare som gick och hade möten och så. Och sen är det...fastnade lite hos dem i början. Det kom liksom inte ut riktigt till oss barnskötare. /.../ jag och några barnskötare tog upp det med vår chef och sa att vi tycker inte att det kommer ut till oss. Jag och en barnskötare till [fick då vara med vid träffarna med lärosätets representanter] (barnskötare).

Genom redan etablerade mötesstrukturer, såsom möten för planering, reflektion och dokumentation, beskriver barnskötarna hur de blev mer delaktiga. Därigenom kunde arbetet i barngrupperna fortgå även vid frånvaro av personal och bidra till ökad kontinuiteten i verksamheten.

Det pedagogiska innehåll som deltagarna framhåller som särskilt viktigt att arbeta med och förbättra är barns språkutveckling. Detta med tanke på att majoriteten av barnen har ett annat modersmål än svenska, och att förskolorna ligger i områden med låg socioekonomi. När förskolorna involverades i SBS pågick, enligt deltagarna, redan arbete för att främja språkutvecklingen och det fanns ett etablerat samarbete med kommunens språkutvecklare. SBS kom därför att handla om att utveckla fungerande arbetssätt bland förskollärare och

barnskötare som kunde skapa möjligheter till utveckling. Ett arbetssätt som deltagare beskriver som att "smalna av":

Men efter samarbetet med SBS så lärde vi oss att vi ska smalna av. Vi ska dokumentera mindre. Vi behöver inte dokumentera allt vi gör och allt som sker runt omkring. Utan det språkliga och de målen vi jobbar efter. Och det var ju också en lättnad att ha fokus på en sak (förskollärare).

Det fortsatta arbetet med barnens språkutveckling beskrivs ha blivit mer fokuserat och fördjupat jämfört med hur deltagarna tidigare upplevt det. Exempelvis beskrivs hur de fokuserat på specifika situationer (exempelvis av- och påklädning i hallen) och arbetat utifrån en viss systematisk: observation, analys och dokumentation av "nuläget", formulering av önskade förändringar och mål, genomförande av insatser samt uppföljande observation av "nyläget". Insatserna bestod, enligt deltagare, exempelvis av en tydligare och rikare kommunikation med barnen där företeelser och begrepp benämndes av både förskollärare och barnskötare. Här verkar barnskötare ha getts ett ökat ansvar i jämförelse med tidigare. Också positiva resultat exemplifieras såsom att barnens språkutveckling har gynnats och uppmärksamhets vid övergången till förskoleklass. Mottagande lärare har förmedlat att barnens svenska har varit mer utvecklad än hos tidigare barngrupper från samma förskola.

#### *Möjligheter och svårigheter för utveckling av verksamheten*

Samsyn bland personalen om vad som skulle utvecklas i verksamheten, och hur detta skulle gå till, framstår som en avgörande förutsättning för ett framgångsrikt arbete. Ett gemensamt arbetssätt, med stöd av mallar för dokumentation, tycks ha främjat deltagarnas gemensamma diskussioner och förståelse av verksamheten. Dessutom verkar redan etablerade mötesstrukturer ha utgjort ett viktigt stöd för att driva arbetet framåt. Betydelsen av diskussioner kring ansvarsfördelning och arbetsuppgifter mellan professionerna lyfts också fram – diskussioner som påbörjats redan innan arbetet med SBS inleddes.

Betydelsen av nyckelpersoner framträder som en annan väsentlig aspekt, i detta fall rektor, språkutvecklare och förskollärare med särskilt uppdrag. Dessa personer hade alltså en mer övergripande roll och ansvar än enskilda förskollärare och barnskötare. Rektorns roll framhålls som extra betydelsefull för satsningens genomförande och utveckling av verksamheten:

Jag har tagit jättestort ansvar för genomförandet. Jag förstod från start att det här är något som kommer ge oss alla och förstås barnen hur mycket som helst. /.../Jag har ju organiserat för att alla ska bli delaktiga. Jag organiserar för grupper. Jag har varit väldigt tydlig med att det är det här vi ska jobba med och ingenting annat. Jag har varit med på alla träffar (rektor).

Rektorernas roll tycks ha varierat mellan de studerade förskolorna, vilket tyder på att rollen inom ramen för SBS har tolkats och tagit sig uttryck på olika sätt. När rollen blir personbunden kan det skapa svårigheter att behålla kontinuiteten vid rektorsbyten.

Andra svårigheter framkommer i deltagares uttalanden om ett glapp mellan insatser på de lokala förskolorna och på förvaltningsnivån, samt mellan förskolor som har respektive inte har deltagit i SBS. Detta trots SBS:s uttryckta ambition att involvera samtliga nivåer för att skapa en helhetssyn på förbättringsarbetet i kommunen. Deltagarnas efterfrågar en högre grad av utbyten och spridning av erfarenheter för att utveckling av verksamhet enbart sätter spår i enskilda verksamheter.

## 3.2. Diskussion

Projektet har syftat till att bidra med fördjupad förståelse av hur olika professioner inom förskolan skapar mening om och iscensätter en förbättringssatsning för att utveckla den förskolepedagogiska verksamheten inbegripet dess kompensatoriska uppdrag för barn i socio-ekonomiskt svaga områden. Arbetet genom samverkan för bästa skola framstår just som en satsning som inneburit utveckling av verksamheten genom att den har anpassats till lokala förutsättningar (jfr Glaés-Coutts & Nilsson, 2021).

Involvering av all personal vid förskolan, däribland barnskötare, framstår som viktigt för verksamhetens utveckling. Förskolans konkreta arbete genomförs till stor del i mötet med barnen, där både barnskötare och förskollärare ska följa samma styrdokument. Inledningsvis var barnskötarna inte involverade men deras roll tycks ha stärkts efter att de själva uttryckt önskemål om ökad involvering. Det framgår också att vissa professionella, såsom rektor, haft nyckelroller i genomförandet av förbättringsarbetet. Samtidigt finns en risk att sådana roller blir alltför personbundna, vilket kan försvåra kontinuitet och långsiktig utveckling om dessa personer lämnar verksamheten (jfr von Ahlefeld Nisser & Olsson, 2018).

Det glapp som framkommer mellan olika nivåer inom utbildningsorganisationen, samt mellan förskolor som deltagit respektive inte deltagit i SBS, tyder på att verksamhetsutveckling riskerar att bli en angelägenhet för den enskilda förskolan. Även om insatser behöver anpassas till lokala förutsättningar, finns en risk att enskilda verksamheter tvingas ”uppfinna hjulet på nytt” om erfarenheter inte delas och jämförs. Deltagare efterfrågade en större samordning mellan olika nivåer inom organisationen, och här menar vi att en övergripande samordnande roll kunnat vara behjälplig.

När det gäller förbättringsarbetet i detta projekt, och de generella utmaningar förskolor står inför i mötet mellan ökade krav på målstyrning och förskolans helhetssyn på lek, lärande och omsorg (Cameron & Boyles, 2022), framkom inga tydliga motsättningar. Tvärtom förefaller ett mer fokuserat arbetssätt ha underlättat för deltagarna att observera vad som skedde i mötet med barnen och identifiera vilka behov verksamheten borde utvecklas utifrån. Vad målstyrning i förskolan kan innebära bör dock vara en fortsatt viktig fråga att diskutera och undersöka.

En utmaning i forskningsprojektet var att rekrytera deltagare. De förskollärare som i den tidigare studien uttryckt viss kritik mot SBS och den egna förskolans organisation valde att inte delta i de senare intervjuerna. Möjligen hade ytterligare perspektiv och erfarenheter framkommit om samtliga deltagare fortsatt att medverka över tid.

## 4. Slutsatser och bidrag

### 4.1. Lärdomar om skolverksamheter med stora utmaningar

Förskolornas tidigare och pågående arbete rörande språkutveckling, ansvars- och arbetsfördelning samt mötesstrukturer anges ha betydelse för att utveckla verksamheten i enlighet med SBS' intentioner. Även om arbete med barns svenska språkutveckling pågått i flera år framkommer att det var först med hjälp av SBS som deltagarna upplevde att deras arbete gjorde skillnad genom att de ”smalnade av” och ”höll ut och höll i”. Det är alltså betydelsefullt

att anpassa en specifik förbättringssatsning till den ordinarie verksamheten och dess förutsättningar utan att satsningens intention förloras.

Hela arbetslag behöver involveras från början vid verksamhetsutveckling. I förskolan, där olika yrkesgrupper arbetar nära tillsammans, är det särskilt viktigt att förutom satsningens syfte även diskutera roller och ansvar för genomförandet.

Rektorernas roll framstår som central men tycks i detta fall ha blivit personbunden. Eftersom rektorer ansvarar för att organisera och fördela resurser finns risker för att verksamhetsutveckling påverkas negativt i ett längre perspektiv genom personalbyten. Tidigare förbättringar riskerar då att inte fortleva. Hållbarhet och spridning av utvecklingsarbete kan eventuellt även stärkas genom tydliga kopplingar mellan olika nivåer och verksamheter inom en utbildningsorganisation.

SBS som förbättringsinitiativ är lovvärt. Dock ställer vi oss frågan om nationella initiativ riskerar att lägga oproportionerligt stort ansvar på enskilda lokala aktörer. I så fall finns en risk att övergripande politiska och ekonomiska frågor som är av betydelse för barn i socio-ekonomiska områden hamnar i skymundan (Kronqvist Håård, 2024).

## 4.2. Bidraget till forskningsfältet och fortsatt forskning

Projektet har bidragit till en fördjupad förståelse av hur styrningen av en förbättringssatsning kan förändras över tid. I ljuset av ideologiska dilemman har en förskjutning av styrningen blivit tydlig – från den nationella nivån till ett ökat inflytande på den lokala nivån.

Projektet visar på betydelsen av att anpassa ett utvecklingsarbete eller koncept, i detta fall SBS, till den rådande verksamheten (jfr von Ahlefeldt Nisser & Olsson, 2018). Samtidigt behövs ytterligare studier om barnskötares involvering i förbättringsinsatser för och i förskolan.

Projektet bidrar även till forskningsfältet genom våra erfarenheter av genomförandet. Vår ambition att följa ett antal deltagares erfarenheter över tid blev utmanande. Trots omfattande insatser för att skapa och bibehålla kontakt samt anpassa tid och plats för uppföljande intervjuer, var det svårt att få tidigare deltagare att medverka. Detta belyser en viktig aspekt av långsiktiga forskningsprojekt: Även om de har potential att synliggöra förändringar över tid, kan de samtidigt vara komplicerade att genomföra.

## 4.3 Sammanfattningsvis

Studien visar vikten av att förbättringsinitiativet *Samverkan för bästa skola (SBS)* anpassas till lokala förutsättningar, involverar hela arbetslaget och främjar samsyn och reflektion inom befintliga strukturer. Ett utvecklingsarbete i förskolan framstår som hållbart först när det upplevs som meningsfullt av samtliga professioner – från barnskötare till rektor – och förankras i vardagens praktik. Nedan konkretiseras dels praktiska implikationer, dels lärdomar för förskoleverksamheter med stora utmaningar.

### **Praktiska implikationer för förbättringsarbeten:**

- Det krävs tid, systematik och en tydlig organisation för att skapa delaktighet och bygga gemensam förståelse bland personalen kring förbättringsinsatser.

- För att skapa delaktighet och bygga en gemensam förståelse bland personalen rörande förbättringsinsatser krävs tid, systematik och en tydlig organisatorisk struktur.
- Rektorsrollen är central men riskerar att bli sårbar om den är för personbunden – strukturella lösningar behövs för att säkra kontinuitet.
- Insatser från arbetslag, riktade mot tydligt avgränsade vardagssituationer, kan bidra till konkreta förbättringar.

#### **Lärdomar om förskoleverksamheter med stora utmaningar:**

- Om förskolor i socioekonomiskt utsatta områden redan är involverade i utvecklingsinsatser, framstår SBS som verkningsfullt när det kompletterar och förstärker dessa insatser, snarare än ersätter dem.
- Om barnskötarnas roll erkänns och inkluderas från start, ökar förutsättningarna för ett hållbart förbättringsarbete – eftersom deras erfarenheter är avgörande för utvecklingsprocessen och i arbetet med barnen.
- Lokalt anpassad styrning och långsiktig förankring är nödvändiga för att motverka projektrötthet och ad hoc-insatser vilket kan vara av extra betydelse i förskolor med stora utmaningar där det av olika anledningar riskerar att iscensättas (många) olika projekt för ökad kvalitet som en del av ett kompensatoriskt uppdrag.

## **5. Referenser**

von Ahlefeldt Nisser, D., & Olsson, M. (2018). Förändringsprocesser i förskola och skola belyst genom ett implementeringsperspektiv. *Utbildning & Lärande*, 12(1), 77–94.

Billig, M. (1991). *Ideology and opinions: Studies in rhetorical psychology*. Sage Publications Inc.

Cameron, K., & Boyles, D. (2022). Learning and teaching in a neoliberal era: The tensions of engaging in Froebelian-Informed pedagogy while encountering quality standards. *Global Education Review*, 9(2), 99–117.

Glaés-Coutts, L., & Nilsson, H. (2021). Who owns the knowledge? Knowledge construction as part of the school improvement process. *Improving Schools*, 24(1), 62–75.  
<https://doi.org/10.1177/1365480220929767>

Graneheim, U. H., & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: Concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*, 24(2), 105–12. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2003.10.001>

Hopkins, D., Stringfield, S., Harris, A., Stoll, L., & Mackay, T. (2014). School and system improvement: A narrative state-of-the-art-review. *School Effectiveness and Improvement*, 25(2), 257–281. <https://doi.org/10.1080/09243453.2014.885452>

Håkansson, J., & Sundberg, D. (2016). *Utmärkt skolutveckling: Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse*. Natur & Kultur.

Kronqvist Håård, M. (2024). *Technologies of Power in a State-initiated School Improvement Programme: Governing by school self-improvement*. [Doktorsavhandling]. Högskolan Dalarna.

Olsson, M., & Fredriksson, M. (2024). "Vi kallar det skolverkiska": en studie av mötet mellan ett nationellt förbättringsinitiativ och en komplex förskolepraktik. *Educare*, (2), 134–162.  
<https://doi.org/10.24834/educare.2024.2.1117>

*Regeringsbeslut* U2019/03786/S. Uppdrag till Statens skolverk om samverkan för bästa skola.  
<https://www.regeringen.se/contentassets/0fc920eda8b546f18b05693c890218f7/uppdrag-till-statens-skolverk-om-samverkan-for-basta-skola-u201903786s/>

Skolverket (2018). *Läroplan för förskolan. Lpfö 18*.  
<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65d5aa/1553968116077/pdf4001.pdf>

Skolverket (2023). *Samverkan för bästa skola*. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/samverkan-for-basta-skola#h-Meromprocessen>

Vetenskapsrådet (2024). *God forskningssed*. Vetenskapsrådet.

Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. Vetenskapsrådet.